

ASERI KOOLI PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

Kinnitatud kooli direktori käskkirjaga 18.14.09.15

ÜLDSÄTTED

Aseri Kooli **lõpetaja** on õnnelik, sõbralik ja abivalmis.

Ta tajub ja väärtustab oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, oskab väärtustada loomingut ja ilumeelt, oma kodukohta, suudab hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast.

Ta teab ja oskab mõista ning hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise: lahendada iseenda, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhteis tekkivaid probleeme.

Tuleb toime ühiskonna koostöömimisel ja on ühiskonnapädev.

Missioon

Aseri Kool on harmooniline eesti- ja venekeelne õpi- ja arengukeskkond koolieelse ja põhihariduse omandamiseks kõigile koolis õppida soovivatele õpilastele, loomaks parimad eeldused tubliks ühiskonnaliikmeks kujunemisel.

Visioon

Olla multikultuurilises, peamiselt kakskeelses kogukonnas kõigile võrdseid võimalusi pakkuv avatud õpikeskkond õpilase mitmekülgseks arenguks ja kogukonna vaimsuse kujundaja ning elukestva õppe keskus.

Kooli põhiväärtused

Aseri Koolis toetatakse õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Luuakse tingimused õpilase võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Aseri Kool on:

avatud, salliv ja initsiatiivi soosiv;

tasakaalukas, harmooniline ja looduslähedane;

multifunktsionaalne, hea kasvupinnas igakülgseks arenguks;

vaimsuse kandja, valla sotsiaalse ja kultuurielu keskus.

Õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni ja lapse õiguste konventsiooni ning Euroopa Liidu vastavate dokumentide ning Eesti Vabariigi põhiseaduse eetilistest põhimõtetest.

Alusväärtustena tähtsustame:

üldinimlikke väärtusi nagu ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu;

ühiskondlikke väärtusi nagu vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele ja majanduslikule arengule.

Aseri Kooli põhikooli õppekava koosneb üldosast ja ainekavadeist.

Aseri Kooli põhikooli üldosas esitatakse:

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted
2. Üld- ja kooliastmete pädevused
3. Tunnijaotusplaan ja selle koostamise põhimõtted
4. Liikluskasvatus koolis
5. Läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted
6. Lõiming
7. Loovtöö korraldamise põhimõtted
8. Ülekooliliste ja koolidevasheliste projektide kavandamise põhimõtted
9. Õppe ja kasvatus korraldus
10. Hindamise korraldus
11. Kujundav hindamine
12. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine
13. Õpilaste juhendamine ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted
14. Karjääriteenusete korraldus
15. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted
16. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

2. ÜLDOSA

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted

- (1) Aseri Kool nii harib kui ka kasvatab.
- (2) Aseri Kool täidab oma missiooni. Anname õpilastele kvaliteetse hariduse, et neid ette valmistada järgnevas kooliastmeks ning konkurentsivõimekaks peale põhikooli lõpetamist.
- (3) Kasvatame tulevast integreerunud Euroopa ühiskonna liiget, kes
  - on loov, mitmekülgne, sotsiaalselt küps, usaldusväärne ning erinevates eluvaldkondades oma eesmärgid teadvustav ja saavutada oskav isiksus;
  - suudab ennast täisväärtuslikult teostada erinevates ametites ja rollides - perekonnas, tööl ja avalikus elus;
  - mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest;
  - peab lugu isamaast ja kodumaast, kodust ja perekonnast, enesest ja kaasinimestest.
- (4) Loomes õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õppekeskkonna, mis toetab tema õpihimu ja õpiuskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise

mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

(5) Toetame põhiliste väärtushoiakute kujunemist.

Õpilane

- mõistab elukestvaõppe tähtsust, oskab ja tahab õppida;
- suhtub sallivalt ja avatult perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena maailma ja inimeste mitmekesisusse;
- hoiab loodust ja tunneb ennast oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna;
- hindab terveid eluviise.

(6) Loomes aluse enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, aitame õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes.

(7) Kodu ja kooli koostöö ning vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena aitame omandada ja arendada õpilaste teadmiste, väärtushinnangute praktilisi oskusi.

(8) Aitame kaasa ja seisame eesti ja teiste rahvuste, keele ja kultuuri säilimisele ja arengule Eestis, Ida -Virumaal ja koduvallas.

(9) Aitame kaasa vene ja teisi emakeeli rääkivate laste integreerumisele Eesti ühiskonda, toetades samal ajal nende rahvuslikku identiteeti ja kultuuritraditsioone.

(10) Ülalnimetatud ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendume:

1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla

2) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;

3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;

4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;

5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

(11) Õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgid algavaks õppeaastaks kinnitatakse õppenõukogu otsusega augustis.

2. Üld- ja kooliastmete pädevused

Õpet kavandades ja ellu viies lähtume järgmisest põhimõttest:

(1) pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

(2) Üldpädevused on:

1) **väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, võime väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;

2) **sotsiaalne pädevus** – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

3) **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma

vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;

- 4) **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitud, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;
- 5) **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;
- 6) **matemaatikapädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;
- 7) **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärgid ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

(3) Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

(4) Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

(5) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused.

(6) õppekavas eristatakse järgmisi ainevaldkondi:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsained;
- 6) kunstained;
- 7) tehnoloogia;
- 8) kehaline kasvatus.

(7) I kooliastme pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;

- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid elulähedasi eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika ja kodumaad, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

(8) Õppe ja kasvatuses rõhuasetused I kooliastmes:

1) esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks;

2) Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

3) Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

4) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusk ja õpimotivatsiooni.

5) Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

(9) II kooliastme pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;

- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnistab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoscuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid erinevate eluvaldkondade ülesannete lahendamisel;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

(10).Õppe ja kasvatus rõhuasetused II kooliastmes:

1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

2) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

(11) III kooliastmes taotletavad pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;

2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule.

Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;

4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;

5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;

6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;

7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumiline mõtlemine) ning esitusviiside (valemid, mudelid, skeemid, graafikud) kasutamist;

8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ning keskkonda säästes;

9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;

10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;

11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

12) suudab väljendada ennast loominguviisil, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;

13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;

14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

(12) Õppe ja kasvatuses rõhuasetused III kooliastmes:

1) Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuses põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele;
- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes.

3. Tunnijaotusplaan ja selle koostamise põhimõtted

(1) Tunnijaotusplaan koostatakse õppeaineti ja klassiti (lisa 1).

(2) Võõrkeeled: eesti keel teise keelena, A-võõrkeelena inglise keel, saksa keel, vene keel, B-võõrkeelena inglise keel, saksa keel, vene keel;

(3) Valikkursustena õpetame I, II ja III kooliastmes informaatikat 1 tund nädalas. Informaatika õpetamise tulemusena kujuneb õpilane teabeteadlikuks, teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, omandab vajalikud oskused informatsiooni leidmiseks interneti otsingusüsteemidest, suudab teavet kriitiliselt analüüsida ja eesmärgipäraselt kasutada, oskab vormistada õppetöös vajalikke dokumente.

- (4) Valikkursusena õpetatakse 1.-4. klassis liiklusõpetust 1 tund nädalas.
- (5) Valikkursusena õpetatakse 5.klassis kodukoha ajalugu ja kultuurilugu 1 tund nädalas.

4. Liikluskasvatus koolis

- (1) Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestatavaid liiklejaid,
- 1) kellel on ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda;
  - 2) kellel on teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liikluskordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina;
  - 3) kes hoiduvad käitumast inimesi ohustavalt ning liiklust takistavalt.
- (2) Põhikooli I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.
- (3) Põhikooli II ja III kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liikluskordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.
- (4) Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kajastuvad kooli üldtööplaanis.
- (5) Koolis viiakse I kooliastme lõpuks läbi liiklusõpe jalgratturi juhiloa saamiseks.

5. Läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted

- (1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel.
- (2) Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
- (3) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:
- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
  - 2) aineõppes õppeteema ja õppeülesannete kaudu;
  - 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
  - 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
  - 5) kooli ja klassivälise töö kaudu;
  - 6) õpetaja hoiakute kaudu.
- (4) Kõiki õppeaineid läbivateks teemadeks on:
- 1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
  - 2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning jätkusuutlikkust väärtustades on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
  - 3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab

ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

- 4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli ning ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ja sekkub oma võimaluste piires, osaleb huviringide tegevuses;

(5) Läbivate teemade rakendamine tuuakse ära ainekavades.

(6) Õppekava läbivate teemade eesmärgid on:

1) **elukestev õppimine ja karjääri planeerimine** taotleb õpilase kujunemist isiksuseks,

- kes on valmis õppima kogu elu,
- täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas,
- kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu,
- tegema mõistlikke kutsevalikuid,
- kes oskab 9.klassi lõpus kirjutada CV-d.

Väljund: õpilane tunneb ennast ja oma võimeid ning oskab valida õige suuna edasiõppimiseks.

2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** taotleb õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks,

- kes hoiab ja kaitseb keskkonda,
- kes väärtustab jätkusuutlikkust,
- kes on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele,
- kes koheselt regeerib keskkonna reostuse puhul.

Väljund: õpilane on aktiivne kodanik, kes hoiab keskkonda ja suhtub meid ümbritsevasse maailma säästvalt.

3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** taotleb õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks,

- kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme,
- kes mõistab kodanikualgatuse tähtsust,

- kes tunneb end ühiskonnaliikmena,
- kes toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

Väljund: õpilane tuleb toime ühiskonnas, on ettevõtlik ja algatusvõimeline kodanik.

4) **kultuuriline identiteet** taotleb õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks,

- kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel,
- kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast,
- kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust,
- kes on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Väljund: õpilane on aktiivne osaleja sotsiaalses ja multikultuurses keskkonnas, oskab hinnata ja hoida kultuuriväärtusi.

5) **teabekeskond** taotleb õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks,

- kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda,
- kes suudab ümbritsevat teabekeskonda kriitiliselt analüüsida,
- kes suudab toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Väljund: õpilane suudab orienteeruda teabekeskkonnas ja analüüsib seda kriitiliselt.

6) **tehnoloogia ja innovatsioon** taotleb õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt rakendavaks inimeseks,

- kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

Väljund: õpilane saab hästi hakkama nüüdisaegses tehnoloogiamailmas

7) **tervis ja ohutus** taotleb õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks,

- kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi,
- kes käitub turvaliselt,
- kes aitab kaasa tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Väljund: õpilane on tervist ja ühiskonda väärtustav inimene.

8) **väärtused ja kõlblus** taotleb õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks,

- kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid,
- kes järgib neid koolis ja väljaspool kooli,
- kes ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse,
- kes sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Väljund: õpilane on ühiskonnas hästi toimetulev, eetiline ja aktiivne kodanik.

6. Lõiming

(1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

(2) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel õppeainete, projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning õppeviiside abil.

(3) Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õpikeskonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning kaardistades erinevate õppeainete probleeme ja mõistestikku.

7. Loovtöö korraldamise põhimõtted

(1) III kooliastmes korraldab kool õpilaste läbivatest teemadest tuleneva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö, praktiline töö, näitus, õppevahend, kujundus, ehitis (lumelinn, liuväli, mänguplats vms), esitlus (arvutil), tarbeese (karp, riiul, küünlajalg, mänguasjad, kaardid).

(2) Loovtöö teema ja hinne märgitakse lõputunnistusele.

(3) Loovtöö korraldus on sätestatud Loovtöö läbiviimise juhendis (lisa 2).

8. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

(1) Aseri Kool lähtub projektide kavandamisel eelkõige traditsioonidest, kuid on avatud ka uutele projektidele ja koostegemistele.

(2) Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide läbiviimise eesmärgiks on:

1) arendada õpilaste organiseerimisvõimet ja - kogemusi;

2) saada uusi teadmisi ja oskusi;

3) motiveerida ettevõtlikkust;

4) kujundada esinemisjulgust ja suhtlemisoskust;

5) saada tagasisidet oma oskustest;

6) õppida teavet koguma ja süstematiseerima;

7) arendada meeskonnatöö oskusi;

8) olla valmis vastutama oma tegevuse lõpptulemuse eest.

(3) Osalemist projektides käsitletakse õppe- ja kasvatustöö osana. Osavõtt on õpilastele vabatahtlik ja toimub vastavalt projekti juhendile ja korrale.

(4) Kool toetab igati õpilase osalemist projektides ja ühtlasi kooli esindamisega seotud tegevust ning osutab igakülgset kaasabi vastavalt võimalusele ja vajadustele.

(5) Nii ülekoolilised kui ka muud kooliga seotud üritused kajastuvad kooli üldtööplaanis.

(6) Uute projektide algatamise/osalemise kinnitab õppenõukogu.

(7) Traditsioonilised üritused ja projektid on:

Teadmispäeva, kooli aastapäeva, vabariigi aastapäeva emakeelepäeva ja kooli lõpuaktus, emad ja isad koolis, nigulapäev ja päkapikulaat, sõbrapäev, poiste- ja tüdrukutepäev; Ettevõtlik Kool, partnerlus Ivangorodi Naumovi kooliga.

(8) Projektid rahastamisaotluste alusel:

1) "Kaitse End ja Aita Teist!"

2) " Kasvan Kodanikuks"

3) " Teater Maale"

4) " Minu Riik"

5) " Aitan Lapsi!"

6) Regiooni koolide suvelaager

(9) Õppekäigud ja õppekursioonid on:

1) õppekursioonid kevadel ja sügisel Venemaale

2) vähemalt 4 teatrikülastust õppeaasta jooksul

3) 4 – date klasside õppereis Helsingisse

- 4) eri aastaegadel loodusloo tunnid RMK õppekeskustes.
- (10) Õppetööd võib korraldada ka väljaspool koolimaja, nt kooliõues, lähiümbruse looduses või ettevõtetes, muuseumides, teaduskeskustes jm.
- (11) Klassiväliline õppetöö toimub lõimingu teiste õppeainete ja aineõpetajatega. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel õppeainete, kooliväliste projektide, läbivate teemade, ühiste rõhuasetuste ja õppeülesannete ühildamise abil.
- (12) Koolivälises õpikeskkonnas mõistavad õpilased paremini:
- sotsiaalset keskkonda,
  - kuidas inimesed elavad ja töötavad,
  - kuidas inimesed omavahel suhtlevad,
  - millised on ühise tegutsemise eesmärgid ja ülesanded ühiskonnas,
  - millised on aktsepteeritavad käitumisharjumused.
- (13) Õppekäigud ja -ekskursioonid kooliastmeti:
- I kooliaste: Tallinna loomaaed, Jääaja keskus ja AHHA keskus, RMK loodusprogrammid, teatrikülastus;
  - II kooliaste: Helsingi ekskursioon, veekeskused, RMK loodusprogrammid, teatri- ja kontserdikülastus;
  - III kooliaste: infomessid Teeviit ja Orientiir, RMK loodusprogrammid, teatri- ja kontserdi külastus;

9. Õppe ja kasvatuse korraldus

- (1) Õppe ja kasvatuse korraldus Aseri Kooli põhikooli õppekavas lähtub Põhikooli ja gümnaasiumiseaduses ja riiklikus õppekavas esitatud nõuetest:
- 1) õppe- ja kasvatuseesmärkide täitmist toetab õpikeskkond, kus õpilaste, õpetajate, kooli juhtkonna ja lapsevanemate/seaduslike esindajate omavahelised suhted põhinevad lugupidamisel ning demokraatial;
  - 2) on olemas õppekava elluviimiseks vajalikud õppevahendid ja -materjalid;
  - 3) järgitakse tervisekaitse- ja ohutusnõudeid;
  - 4) luuakse tingimused õpilase ja õpetaja arenguks;
  - 5) on esteetiliselt ja otstarbekalt sisustatud ruumid.
- (2) Kool loob võimalused põhihariduse omandamiseks ja koolikohustuse täitmiseks.
- (3) Kool lähtub oma tegevuse korraldamisel riiklikes õppekavades väljendatud ühiskonna ootustest, õpilaste vajadustest ja huvidest, arvestades võimaluse korral õpilaste ja nende vanemate ettepanekuid ja piirkonna eripära.
- (4) Õppetegevus koolis on statsionaarne. Õpe on korraldatud nii, et kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.
- (5) Kooli õppekeel on eesti osakonnas eesti keel ja vene osakonnas vene keel ning teatud õppeainetes ka eesti keel.
- (6) Põhikooli eesti osakonna kohustuslike õppeainete nädalatundide arv I, II ja III kooliastmes on järgmine:

	I	II	III
1) eesti keel	19	11	6
2) kirjandus	0	4	6
3) eesti keel teise keelena	0	0	0
4) A-võõrkeel	3	9	9

5) B-võõrkeel	0	3	9
6) matemaatika	10	13	13
7) loodusõpetus	3	7	2
8) geograafia	0	0	5
9) bioloogia	0	0	5
10) keemia	0	0	4
11) füüsika	0	0	4
12) ajalugu	0	3	6
13) inimeseõpetus	2	2	2
14) ühiskonnaõpetus	0	1	2
15) muusika	6	4	3
16) kunst	4,5	3	3
17) tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	4,5	5	5
18) kehaline kasvatus	8	8	6

(7) Põhikooli I kooliastmes on kaheksa, II kooliastmes kümme ja III kooliastmes neli lisatundi, mis määratakse igal õppeaastal õppenõukogu otsusega, kooskõlastatakse kooli hoolekoguga ja kinnitatakse direktori vastava käskkirjaga üheks õppeaastaks.

(8) Põhikooli vene osakonna kohustuslike õppeainete nädalatundide arv I, II ja III kooliastmes on järgmine:

	I	II	III
1) vene keel	19	11	6
2) kirjandus	0	4	6
3) eesti keel teise keelena	6	12	12
4) A-võõrkeel	3	9	9
5) B- võõrkeel	0	0	0
6) matemaatika	10	13	13
7) loodusõpetus*	3	7	2
8) geograafia	0	0	5
9) bioloogia	0	0	5
10) keemia	0	0	4
11) füüsika	0	0	4
12) ajalugu	0	3	6
13) inimeseõpetus*	2	2	2
14) ühiskonnaõpetus*	0	1	2
15) muusika*	6	4	3
16) kunst*	4,5	3	3
17) tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus*	4,5	5	5
18) kehaline kasvatus*	8	8	6

(9) Kooli hoolekogu nõusolekul õpetatakse tärniga* märgitud õppeaineid eesti keeles.

(10) Põhikooli I kooliastmes kaks, II kooliastmes üks ja III kooliastmes üks lisatund, mis määratakse igal õppeaastal õppenõukogu otsusega, kooskõlastatakse kooli hoolekoguga ja kinnitatakse vastva direktori käskkirjaga üheks õppeaastaks.

(11) III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.

(12) Loovtöö korraldus on kinnitatud direktori käskkirjaga.

(13) Õpilase suurim nädalakoormus klassides on reguleeritud Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega.

(14) Kooli vastuvõtul lähtutakse haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud korrast.

(15) Seaduses sätestatud klassi täituvuse ülemisest piirnormist väiksema klassi täituvuse piirmormi kehtestab direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul kohalik omavalitsus.

(16) Vajadusel korraldatakse õpe lihtsutatud õppekava järgi õppivatele õpilastele. (Lisa 3)

(17) Õpilastele tagatakse tugispetsialistide teenused, mille rakendamiseks loob võimalused kohalik omavalitsus ning korraldab direktor.

(18) Õpilasega korraldatakse koolis arenguestluseid.

(19) Arenguestluste tingimused ja korra kehtestab direktor. Arenguestluste tingimused ja korra kehtestab direktor. Arenguestluste kord kooskõlastatakse enne kinnitamist õppenõukogu ja hoolekoguga.

(20) Võimalusel arendab kool siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd teiste õppeasutuste ja organisatsioonidega, osaleb rahvusvahelistes koostööprojektides.

(21) Kool kirjutab taotlusi ja projekte ning leiab erinevaid toetajaid ning sponsoreid eesmärkide ja ülesannete edukamaks realiseerimiseks.

(22) Õppetunni pikkuseks on 45 minutit, vahetundide pikkus on 10 minutit, söögivahetundide pikkus on 20 - 30 minutit.

10. Hindamise korraldus

(1) Koolis on hindamine korraldatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja haridus- ja teadusministri määruse alusel koostatud hindamisjuhendiga.

(2) Hindamise korraldust tutvustatakse iga õppeaasta alguses õpilastele aineõpetajate poolt.

(3) Õpioskuste hindamine on kajastatud õpetajate koostatud ainekavades.

(4) Hindamisjuhend (lisa 4) on õppekava lisaks.

11. Kujundav hindamine

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

(2) Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase

tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(3) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevused, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärgid ja läbivad teemad) kohta.

(4) Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

(5) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

(6) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, samuti läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

12. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

(1) Klassi- ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajadusel kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

(2) Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpe.

(3) Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

(4) Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

(5) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

(6) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.

Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.

(7) Kool jälgib õpilase tervislikku seisundit, tervisekäitumist, arengut ja õpinguid. Selle eesmärgiks on koguda õpilase kohta mitmekülgset ja usaldusväärset teavet, mis loob eeldused tervise- ja arenguhäirete, õpiraskuste, üld- ja eriandekuse ja muude erivajaduste märkamiseks ning nende arvestamiseks õppe- ja kasvatus töö korraldamisel.

(8) Kool korraldab õpilastele individuaalset juhendamist ja õpiabi.

(9) Õpilaste, lastevanemate ja õpetajate nõustamise või õpiabi osutamisega tegelevad erinevad spetsialistid (eripedagoog; sotsiaalpedagoog, logopeed, vajadusel psühholoog, karjäärinõustaja).

(10) Tugispetsialistide peamised valdkonnad on õpiabi, ennetustöö, nõustamine, karjääriplaneerimine ja noorsootöö.

13. Õpilaste juhendamine ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

(1) Kooli õppe- ja kasvatustöö eesmärgiks on luua igale õpilasele võimalus saada oma võimetele vastav hea haridus.

(2) Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis, selgitavad välja õpilase individuaalsed õpivajadused ning kohandavad õpet ja õppemeetodeid õpilase vajaduste kohaselt.

(3) Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldavate õpitulemuste saavutamisel täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Õpilasele tagatakse vajadusel logopeedi, psühholoogi, ja sotsiaalpedagoogi teenus, tema arengu toetamiseks korraldatakse vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguevestlus.

(4) Hariduslike erivajaduste väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, õpilase käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust, õpilase meditsiinilisi ja logopeedilisi uuringuid.

(5) Direktor määrab koolis isiku, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilaste õppe- ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

(6) Hariduslike erivajadustega õpilastele kohaldatavad erisused:

- 1) kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada *Eesti keel teise keelena* ainekava alusel.
- 2) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.
- 3) Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava.
- 4) Õpilase puhul, kellele eriarsti otsusega on soovitatud õppimist liikumispuudega õpilaste klassis, võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat.
- 5) Õpilase puhul, kellele eriarsti otsusega on soovitatud õppimist kõnepuudega õpilaste klassis, võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat ning kehtestada eesti keele (eesti õppekeele puhul) või vene keele (vene õppekeele puhul) mahuks I kooliastmes vähemalt 32 õppetundi, II kooliastmes vähemalt 22 õppetundi ning III kooliastmes vähemalt 15 õppetundi; võib mitte õpetada B-võõrkeelt, kui see on ette nähtud kooli või individuaalses õppekavas.
- 6) Õpilase puhul, kellele eriarsti otsusega on soovitatud õppimist kuulmispuudega õpilaste klassis, võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat ning kehtestada eesti keele (eesti õppekeele puhul) või vene keele (vene õppekeele puhul) mahuks I kooliastmes vähemalt 36 õppetundi, II kooliastmes vähemalt 36 õppetundi ning III kooliastmes vähemalt 18 õppetundi, sealjuures võib käesoleva punkti alusel lisanduvad eesti keele või vene keele tunnid asendada viipekeeleõppega; võib mitte õpetada B-võõrkeelt, kui see on ette nähtud kooli või individuaalses õppekavas.
- 7) Õpilase puhul, kellele eriarsti otsusega on soovitatud õppimist nägemispuudega õpilaste klassis, võib kooli õppekava või individuaalse

õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat ning tööõpetust, käsitööd ja kodundust õpetada III kooliastmes vähemalt 12 nädalatundi, seejuures võib õpe sisaldada ka kutsealast eelkoolitust.

(7) Õpiraskustega õpilaste klassis võib kooli õppekavaga näha ette vähendatud või asendatud õpitulemused võrreldes käesolevas määruses sätestatud taotletavate õpitulemustega.

(8) Väikeklassis või ühele õpilasele keskendatud õppe puhul võib kooli õppekavas käesoleva määrusega võrreldes muuta tunnijaotusplaani, näha ette vähendatud või asendatud õpitulemused võrreldes käesolevas määruses sätestatud taotletavate õpitulemustega ning vähendatud õppekoormuse, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas.

(9) Õpi- ja kasvatusraskustega ja andekatele lastele rakendatavad tugisüsteemid on märgitud vastavas tugisüsteemide rakendamise korras, mis on lisatud antud õppekavale (lisa 5).

14. Karjääriteenuset e korraldus

(1) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

(2) Kooli õppekava läbiv teema on *Elukestev õpe ja karjääri planeerimine*.

(3) Eesmärk on arendada oskust seada endale eesmäärke, valmisolekut ühiskonnas toime tulla, õppida kogu elu, osata leida teavet erinevate ametite ja elukutsete kohta, tutvuda nende arenguga, tunda õigusakte ja tööturu võimalusi.

(4) Karjääriõppe üldiseks eesmärgiks on aidata õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust.

(5) Karjääriõpe toimub:

1) I kooliaste:

- õppida tundma mänguliste elementide, õppekäikude abil ennast, lähiümbrust, vanemate töökohti, igapäevaelu,
- saada teavet erinevate elukutsete vajalikkusest;
- tutvustada lastele elukutseid kirjanduse ja õppekäikude abil,
- kasvatada kohusetunnet ja vastutust oma ülesannete täitmisel,

2) II kooliaste:

- õpioskuste arendamine,
- sotsiaalsete oskuste arendamine,
- suhtlemis- ja koostööoskuste arendamine rühma- ja paaristegevuse kaudu,
- empaatiavõime, suhtlemis- ning enesekontrollioskuste arendamine inimõpetuse tunnis,
- erinevate elukutsete tutvustamine, nende omandamiseks vajalike isiksuseomadustega tutvumine,
- ajaplaneerimine (kodutööd, ringid jms),
- füüsilise ja vaimse tegevuse vaheldumine, õige toitumine,
- info ja kommunikatsioon – õigete valikute tegemine, teabe oskuslik kasutamine,

- ülevaate saamine erinevatest töövaldkondadest maakonnas ja vabariigis;
- loometöö, projektid, uurimistööd, kohtumised erinevate elukutsete esindajatega ning teadlik karjäärivalik.

3) III kooliaste:

- õpilaste huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine,
- õpioskuste ja esmaste kutsevalikute seostamine isikuomadustega nagu töökus, vastupidavus, kohusetunne, koostöö, suhtlemine,
- juhtida õpilasi mõtlema tulevastele tegevusvaldkondadele, õpetada arutlema soovide realiseerimise eelduste ja võimaluste üle,
- õpetada kriitiliselt mõtlema elukutsetega seotud stereotüüpidele, et hilisemas elus ei tekiks piiranguid tuleviku väljavaadete suhtes,
- vahendada teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ja õpetada otsima vajalikku infot,
- ajurünnakud, rollimängud, arutelud,
- suhtlemine internetis (vägivald jm ohud).

15. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

- (1) Õpetaja koostab töökava iga klassi kohta, kus ta õpetab.
- (2) Õpetaja lähtub töökava koostamisel põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli õppekavast.
- (3) Õpetaja planeerib oma töö poolaasta või õppeaasta kaupa. Õppetegevuse kavandamisel on vajalik tagada tegevuste eesmärgipärasus ja läbimõeldus õppeprotsessis, teostada toimuva üle seiret. Kavandada detailsemalt üld- ja valdkonnapädevuste ning teemade lõiming õppeainete õpitulemustega (aine-kava).
- (4) Töökavad on vormistatud *Times New Roman* kirjastiilis, tähesuurus 12, reavahe 1,5.
- (5) Töökava esitada enne poolaasta või õppeaasta algust õppealajuhatajale kinnitamiseks paber kandjal või e-posti teel.
- (6) Töökava muudatused kantakse direktorile esitatud töökava ning õpetajate toa arvutis olevas "töökavade" kaustas olevasse töökava märkuste lahtrisse kolme tööpäeva jooksul muudatuste tegemise päevast, näidates muudatuse sisu ja kuupäeva.
- (7) Vajadusel korrigeeritakse töökava enne uue veerandi algust.
- (8) Igaks õppeaastaks koostab õpetaja uue töökava, lähtudes eelnevate aastate kogemusest ja varasematest muudatustest.
- (9) Diferentseeritud aineõpetuse puhul teeb õpetaja vastavalt klassi ja laste arengu tasemele muudatusi töökavades (nt õpiraskustega ja andekad õpilased, LÕK, IÕK).
- (10) Õpilased peavad teadma nõutavaid õpitulemusi ja nende hindamist.
- (11) Õpetaja töökavas esitatakse andmed:

KOHUSTUSLIKUD:

Päises

1. õppeaine nimetus
2. klass
3. õppeaasta
4. õppeveerand
5. õpetaja nimi
6. õppematerjal: õpik, kirjastus, aasta

7. õppevahendid: MIKSIKE, KOOLIELU jne
8. meetodid: arutus, väitlus, diskussioon, rühmatöö, loengud, paaristöö, iseseisev töö,(referaat jms.)

Soovitav tabelina

1. aeg
2. teema, alateema
3. tunni teema
4. õppematerjal: (ära näidata lk.)
5. põhimõisted: (sõnavara)
6. kontroll
7. märkused

All, mitte tabelis

1. oodatavad õpitulemused
2. läbivad teemad, ainetevaheline lõimumine

16. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

(1) Kooli õppekava on arenev dokument, mida korrigeeritakse vastavalt vajadusele. Õppekava kinnitab direktor.

(2) Kooli õppekava parandus- ja muudatustepanekuid võivad esitada kõik õppenõukogu liikmed, hoolekogu ja õpilasesindus.

(3) Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele, õppenõukogule. Muudatustele juhitakse tähelepanu kooli kodulehel.

(4) Kooli õppekava uuendamise korra täitmise eest vastutab kooli direktor.

.